

consequi sperasset. — Si vero coram Deo, et in conscientia invenis, ac in veritate dicere potes, te revera id præcipue ex alio titulo, hæc, aut motivo fecisse, immunis es a simonia, etsi minus principaliter, et secundario, ac quasi per accidens inde speraveris etiam spirituale; imo etsi spes consequendi spirituale fuerit causa impulsiva et excitativa ad dandum, vel præstandum temporale, ita ut istud ex alio etsi principali motivo non præstiti-ses, nisi etiam spes consequendi spirituale te ad id impulisset; dummodo, ut dictum, principaliter ex alio fine vel titulo id revera præstiteris, ut bene advertit Navarrus, *Manual.*, cap. xxiii, n. 101.

102. Notandum siquidem pro consolatione multorum ex Navar., loc. cit., citante Maiornium, in 4, dist. 23, q. 1. D. Thom., quodlib. 8, art. 2, contra Bartolum, in l. II, § fin. ff. *de Donat.*, bene fieri posse, quod quis certum, eumque principalem ac præcipuum finem, motivum, et causam agendi habeat, ut tamen non ageret, nisi ab alio minus principali fine et causa ad id excitaretur, et impelleretur; adeoque universaliter verum non sit, causam seu motivum principale alicujus actionis esse, quo cessante, cessaret, vel non fieret actio; cum hæc definitio multis causis principalibus non conveniat, ut pluribus ostendit Navarr., loc. cit., et ad propositum patebit in exemplis infra ponendis.

103. *Unde cognoscatur pro foro externo?* — Resp. II. Pro foro externo, utrum temporale principaliter aut præcipue datum, aut præstitum sit animo consequendi spirituale, in dubio ex circumstantiis dijudicari debet. Et quantum ad hoc tria sunt maxime attendenda: personæ scilicet dantis, et accipientis qualitas; quantitas muneris; et donationis tempus, prout habetur, et amplius declaratur c. *Etsi quæstiones*, 13, h. t., de quo etiam magis infra.

104. *Casus practici, in quibus committitur simonia ad propositum.* — Cæterum ex dictis in hoc § 5, colliges pro praxi simoniam committi I. In omnibus illis casibus, quos supra a num. 73, usque ad num. 78, attulimus; etsi loco termini sub motivo, utantur terminis sub spe, seu animo captandi benevolentiam.

II. Illos quos, num. 97, induximus.

III. Omnes illos, qui temporale offerunt, dant, vel præstant ex solo et principali fine, et motivo consequendi spirituale, quibus-

cunque tandem utantur verbis, dicend: v. g. se tantum dare gratis, vel sub spe consequendi spirituale, vel ad captandam benevolentiam in ordine ad consequendum spirituale.

105. *Alii casus, in quibus non committitur.* — E contra vero a simonia immunes esse, qui primario et principaliter ex alio fine dant, vel præstant temporale, licet etiam sperent, et secundario, ac per accidens intendant consequi spirituale, indeque ad dare alliciantur, non daturi, nisi etiam hæc spes adesset, ob dicta num. 101 et num. 102. Tales in specie sunt.

I. Capellani, vel alii clerici, qui pro competenti salario serviunt episcopis, præpositis, vel aliis collatoribus, aut patronis, etsi inde sperent, et secundario intendant consequi beneficium.

II. Studiosi, pædagogi, et hujusmodi, qui pro competenti salario præfatis serviunt, instruendo v. g. juventutem, etsi inde sperent etiam cum tempore promoveri ad ordines, ad beneficium, etc.

III. Clerici, et laici quicumque, qui principaliter ex charitate, vel gratitudine, vel justitia, aut alio justo titulo offerunt, vel dant temporale, aut præstant obsequium temporale; etsi secundario sperent, inde etiam directe, vel indirecte promoveri ad spirituale.

IV. Omnes, qui serviunt quidem pro nullo aut incompetenti salario, ideo tamen, ut hac occasione patefiant ipsorum qualitates, et talenta, quatenus dein intuitu horum, beneficium eisdem conferatur: vel occasionem habeant sibimetipsis vigilandi, et tempore vacaturæ, debito et licito modo pro beneficio sollicitandi.

V. Pariter a simonia immunes sunt, qui alicui conferunt beneficium, vel ad illud præstant, aut votum dant, etc., ideo principaliter, quia illum digniorem agnoscunt; vel quia a principe, vel magnatibus specialiter commendatur; vel quia obligatione gratitudinis, quam erga talem, vel propinquos ipsius habent, satisfacere volunt, etc., licet secundario etiam sperent pro se, suisque obtinere quid temporale, etc.

§ VI.

DE SIMONIA, QUÆ COMMITTITUR, QUANDO TEMPORALE OFFERTUR, DATUR, AUT PRÆSTATUR PRO SPIRITUALI, VEL E CONTRA EX TITULO GRATITUDINIS, AUT GRATUITE COMPENSATIONIS.

106. *Tria quærentur ad propositum.* —

Tria potissimum circa primam partem hujus § vi examinanda sunt. I. An simoniacum sit, facere pactum, aut promissionem dandi ex gratitudine vel præstandi temporale pro spirituali, aut e contra? II. Quid juris de communi illo modo et praxi, qua sollicitantes seu rogantes pro spirituali dicere solent: «Ero gratus, vel non ingratus: certo exhibebo me gratum: assecuro, quod gratus sim futurus,» etc. III. An et quomodo liceat post acceptum jam spirituale ex gratitudine dare temporale, aut e contra?

107. *Simoniacum est, si fit pactum tacitum vel expressum dandi temporale pro spirituali ex gratitudine.* — Quæritur itaque I. An simonia committatur, si fit pactum aut promissum tacitum vel expressum dandi aut præstandi temporale pro spirituali, aut e contra ex sola gratitudine? Resp. Affirmative. Suarez, tom. I, *de Relig.*, lib. IV, *de Simonia*, cap. xlv, num. 11; Gibalin. *de Simonia*, q. 10, *Consect.* 3, num. 5, cum communi, et hodie certissima aliorum ob decretum Innocentii XI, qui damnavit propositionem, seu doctrinam et opinionem contrariam sic sonantem: Dare temporale pro spirituali, non est simonia, quando temporale sit solum gratuita compensatio. Probatur conclusio imprimis omnibus fundamentis, quibus præced. § ostendimus, dare temporale pro spirituali, aut e contra, ex pacto sive tacito, sive expresso esse simoniam.

108. *Probatur.* — Probatur ulterius ex definitione simoniæ qua dicitur studiosa voluntas emendi, vel vendendi temporale pro spirituali; ubi per ly emendi, vel vendendi intelligitur quivis tacitus, vel expressus contractus onerosus; qualis utique etiam est contractus dandi ex gratitudine; cum hic æque ac alius onus, et obligationem imponat.

Confirmatur. Si offerre, promittere aut pacisci temporale pro spirituali, ex sola gratitudine, non esset simonia, posset quivis ifacillime eludere omnes leges, et pœnas contra simoniam latas dicendo: Non promitto, vel præsto temporale pro spirituali ex obligatione justitiæ, sed gratitudinis, prout in simili diximus supra.

109. *Obligationem antidoralem gratitudinis quivis contrahit, qui beneficium ab alio accipit.* — Objicies I. Potest quis licite, consequenter absque simonia pacisci, et promittere id, ad quod alias jure divino et naturali tenetur seu obligatur; sed qui accipit spirituale, vel

quodcumque aliud sive spirituale, sive temporale beneficium ab alio, contrahit obligationem antidoralem gratitudinis, seu tenetur ex gratitudine ad compensandum; cum juxta communem theologorum et juristarum accipere beneficium aliquod, et suscipere in se obligationem antidoralem, seu obligationem gratitudinis, qua beneficium acceptum, grate compensare tenetur, necessario cohæreant, arg. l. *Sed etsi*, 25, § *Consuluit*, 11, ff. *de Petit. Hæredit.*, ergo licite et absque simonia potest quis etiam pacisci et promittere, quod ex gratitudine velit dare temporale pro spirituali, aut e contra. Resp. Concessa Major. disting. Minor. Qui accipit beneficium ab aliquo, contrahit obligationem antidoralem, seu tenetur gratus esse, et ex gratitudine beneficium acceptum compensare, dando vel faciendo in bonum benefactoris aliquid determinatum, negatur Min. aliquid indeterminatum, juxta arbitrium et beneplacitum compensantis, conceditur Min., et sub hac dictione negatur et conceditur consequentia.

110. *Vi illius tamen nullus tenetur ad compensandum seu retribuendum quid certum, ac determinatum.* — Pro majori distinctionis intelligentia notandum eum Cardenas «in Propositiones damnatas,» cap. III, art. 2, et communi doctorum, quod licet ex quovis dono, aut beneficio sive temporali, sive spirituali accepto, quilibet de jure et æquitate naturali contrahat aliquam gratitudinis obligationem, antidoralem communiter dictam, tamen vi hujus nemo teneatur ad aliquid certum, vel determinatum dandum, vel retribuendum benefactori, sed duntaxat ad gratificandum, retribuendum, vel benefaciendum eidem modo, quem ipse retribuens postea elegerit, seu pro suo arbitrio et beneplacito, ita ut temporale tam per temporale, quam spirituale etiam solis precibus ad Deum pro benefactore fuis compensare suæque obligationi antidorali, seu gratitudinis satisfacere, et eam delere valeat: ut proin, quando vi pacti taciti vel expressi accipiens donum vel beneficium aliquod obligatur ad aliquid certum et determinatum dandum, seu retribuendum, jam excedatur antidoralis, seu gratitudinis obligatio, novaque novum onus habens, nox ex sola gratitudine, sed ex alio titulo profecta imponitur. Hinc etiam ad propositum, si quis vi pacti taciti vel expressi obligatur pro temporali, determinate dare aliquid spirituale

vel e contra, jam exceditur obligatio gratitudinis, seu antidoralis, hoc ipso, quod obligetur ad aliquid tacitum et determinatum, ad quod nullo jure divino aut naturali, sed vi solius pacti taciti vel expressi, consequenter simoniace obligatur.

111. *Simoniam committit, qui pro obtinendo beneficio spirituali dicit: Ero gratus, vel gratum me exhibebo, etc., si his verbis intendit dare temporale ex gratitudine.* — Quæritur II. An, et quando committatur simonia per communem illum modum et praxin, qua sollicitantes, aut rogantes pro aliqua re spirituali v. g. beneficio, ordine sacro, dispensatione, etc., dicere solent: «Rogo, habeat me sibi recommendatum, vel: Dignetur esse mei memor, vel: Quæso, conferat, vel procuret mihi hanc parochiam, illud beneficium, jam exhibebo me gratum, vel: Ero certo gratus, vel: non ero ingratus, vel: promitto me futurum gratum,» etc. Resp. I. Vera committitur simonia non tantum, quando quis expresse paciscitur, aut promittit dare ex gratitudine temporale pro spirituali aut e contra dicendo, v. g. ad collatorem: Si mihi confers beneficium, vel ad præsentatorem; si me præsentas ad beneficium, vel ad quemcunque alium; Si mihi procuras, aut impetras hoc beneficium, vel parochiam, promitto ex gratitudine tibi dare, aut præsentare hoc vel illud temporale. Sed eadem etiam committitur per illos in quæsito specificatos modos, quotiescunque hujusmodi modo, aut verbis utens revera intendit, dare aut præstare temporale pro spirituali, aut e contra. Conclusio post decretum Innocentii XI est certa, eamque expresse tenet in Propositiones damnatas scribens Cardenas in *Crisi theolog.*, dissert. 27, cap. I et II, patetque ex fundamentis jam allegatis supra, quibus probavimus, etiam ex sola gratitudine promittere temporale pro spirituali, vel e contra, vel dare et offerre temporale, ut alter moveatur ex gratitudine dare spirituale pro temporali, vel e contra, esse simoniam.

112. *Solvitur objectio.* — Dices: Præfatis modis fit assecratio, oblatio, aut promissio grati animi, vel gratitudinis in genere duntaxat, abstrahendo a temporali, vel spirituali; atqui accipiens spirituale tenetur ex gratitudine, seu obligatione antidorali saltem ad aliquid pro tunc indeterminatum, et in genere, pro accepto beneficio retribuendum, juxta dicta numer. 109 et 110; ergo ad

idem in genere potest quis se obligare. Resp. Transmisso toto argumento, negando suppositum; quia si quis utendo hujusmodi oblatione, aut assecratione gratitudinis, revera intendit temporale ex gratitudine dare pro spirituali, jam non amplius offert solam gratitudinem in genere, nec solam observationem obligationis antidoralis (cui pro libitu satisfacere posset vel per spirituale v. g. preces, vel per temporale), sed offert et promittit temporale pro spirituali, aut e contra in specie, saltem interne, quod coram oculis etiam interna intuitus divini judicis sufficit, ergo:

113. *Non est simonia, pro obtinendo beneficio promittere, se gratum fore, si quis temporale pro tunc non intendit.* — Resp. II. Si quis aliquem ex præfatis modis in procurando spirituali adhibet, dicendo v. g.: Ero gratus, vel: Promitto me futurum gratum, etc., et per hoc determinate non intendit dare aut præstare temporale, sed gratum duntaxat animum, suamque obligationem antidoralem exponere, eamque observare promittit vel assecurat, nullius simoniæ reus erit, si ex parte alterius scandalum abest, Cardenas, loc. cit., num. 65; patetque conclusio ex dictis, num. 109, quia nemo prohibetur, id pacisci et promittere, ad quod jure divino, et naturali obligatur, atqui jure naturali tenetur quis ex obligatione antidorali, seu ex gratitudine pro beneficio etiam spirituali esse gratus, gratumque se exhibere, dando vel faciendo aliquid pro arbitrio suo in bonum benefactoris; ergo id etiam potest promittere; dummodo, ut dicit conclusio, promittendo se gratum temporale dare non intendat.

114. *Dummodo ex parte alterius absit scandalum.* — Dicitur tamen notanter, si ex parte alterius abest scandalum. Si enim hujusmodi assecrationem aut promissionem generalis gratitudinis faciens, studio utitur talibus verbis, ut alter decipiatur, et credat, se offerre, vel promittere, quod gratum animum per temporalia exhibiturus sit, scandalum committit, reusque et particeps est simoniæ alienæ, ad quam alterum adducit; licet ipse interne temporale ex gratitudine non intendat. Ejusdem scandalum, et ex illo simoniæ reus est etiam ille, qui hujusmodi oblatione gratitudinis alterum decipere, et inducere non intendit, scit tamen, vel advertit, illum per talem gratitudinis oblationem intelligere oblationem temporalium, ac

propterea dare beneficium; quia licet non intendat ipsum ad simoniam inducere, tamen re ipsa, et quidem illicite inducit, hoc ipso quod ponat actum, ex quo illum ad simoniam induci, bene cognoscit, et quem facillime omiltere posset, ac consequenter teneretur juxta communem theologorum de materia scandali posse enim vel omnino abstrahere a tali oblatione gratitudinis vel dicere se fore statum, apud Deum, per preces, vel sacrificia, etc., et sic rependere spirituale pro spirituali, quod licet.

115. *Solvitur instantia.* — Dices: Si quis pro obtinendo beneficio, parochia, etc., nullam gratitudinem, vel solam spirituale offert, nil acquirit; ergo necessario offerri et promitti debet gratitudo saltem in genere. Resp. Ita dicendo clare manifestas, quod simili modo velis audientem decipere, hoc ipso, quia scis, et credis, te nil obtenturum, nisi talem gratitudinis oblationem faciat, quam ipse per temporalia futura existimat.

116. *Dare ex gratitudine temporale pro spirituali jam accepto, simonia est, si fit vi pacti antecedentis.* — Quæritur III. An, et quando simonia committatur, si post acceptum jam spirituale, ex gratitudine datur, aut præstatur temporale, vel e contra? Resp. I. Si post acceptum jam spirituale datur ex gratitudine, vel præstatur temporale, aut e contra, vi pacti aut contractus taciti vel expressi ante collationem rei spiritualis modo aliquo ex allegatis num. 111, jam facti, simonia committitur, et quidem realis pœnas juris inducens. Conclusio probata manet ex dictis; patetque ex decreto Innocentii XI, in quo tanquam simoniacum damnatur, dare temporale pro spirituali per modum compensationis gratuita; intellige, si talis compensatio fiat vi pacti antecedentis adoptionem rei spiritualis, prout bene observat Cardenas, loc. cit., cap. III, art. 1, 2 et 3, et patebit ex conclusione sequenti. Nam:

117. *Secus est, si ex mera gratitudine sine præcedenti pacto fiat.* — Resp. II. Si post acceptum jam spirituale promittitur, datur, vel præstatur temporale, aut e contra, non vi taciti, vel expressi pacti antecedentis, ex mera gratitudine, et ad satisfaciendum obligationi antidorali, nulla penitus committitur simonia. Navarrus, Manual. cap. XXIII, nu. 106; Sotus, lib. IX, de *Justit.*, quæst. 7, art. 1 et 3; Moya, p. II, Select. quæst., disp. 1, quæst. 3, num. 2, dicens, in hoc neminem

dissentire. Verum licet hæc opinio sit communis, aliquos tamen contradictores habet. Probatur conclusio ex can. *Quidquid*, 101, cau. 1, q. 1, ibi: *Nisi voluntarie oblata*, etc., et c. *Dilectus*, 30, h. t. ibi: «Illud tamen gratanter recipi poterit, quod fuerit sine taxatione gratis oblatum,» etc. Etsi quæstiones, 18, eod. cum concordant.

118. *Probatur ratio.* — Ratio conclusionis est, tum quia ad simoniam necessario requiritur pactum aliquod expressum, vel saltem tacitum et implicitum juxta dicta num. 68, nullum, autem horum adest in casu conclusionis, ergo; tum quia obligatio antidoralis ob acceptum beneficium contracta, non est determinata ad retribuendum beneficium eodem genere beneficii, v. g. spirituale pro spirituali, temporale pro temporali, sed est indeterminata, ita, ut eadem quivis pro libitu et arbitrio suo satisfacere queat, etiam temporale pro spirituali, aut e contra rependendo.

119. *Et universali etiam piorum consuetudine.* — Confirmatur consuetudine, et praxi quotidiana, qua videmus, quod etiam Sedes apostolica, et innumeri, imo teste Navarro, loc. cit. fere omnes ecclesiarum prælati, jurium quoque peritissimi ac timorati beneficia ecclesiastica iis, qui de se, vel Ecclesia per dona, et obsequia temporalia bene sunt meriti, conferant sicque obligationi antidorali, seu gratitudinis, qua illi sunt obligati, rependendo spirituale pro temporali satisfaciant. Pariter constat ex universali ubivis locorum vigente consuetudine et praxi, quod piissimi, et doctissimi post acceptum jam spirituale v. g. beneficium ecclesiasticum, temporale ex gratitudine promittant, et ad satisfaciendum obligationi antidorali sine ullo scrupulo offerant suis benefactoribus, istique ex gratitudine datum, sine scrupulo recipiant, jure nullibi reclamante, sed potius approbante; dummodo nullam tacitum et expressum pactum collationem rei spiritualis præcedat, et vi illius nil fiat, prout dictum. Peccari tamen potest alio genere peccati, v. g. contra illam legem, qua beneficia præsertim curata conferri debent dignioribus.

120. Ulterius manifestare constat, omnes fere homines christianos obligationi antidorali seu gratitudinis, qua aliis ob accepta beneficia temporalia astringuntur, satisfacere per spirituale, fundendo videlicet preces (quæ utique sunt quid spirituale) pro

Benefactoribus ob temporalia bona accepta, sicut et alii propter obsequia spiritualia a religiosis v. g. accepta, ex gratitudine dant, vel præstant temporalia, nemine somniantes, id simoniacum esse; præsertim cum ipse Apostolus Paulus id approbet dicens ad Corinth., 9. « Si nos vobis spiritualia seminavimus: magnum est, si nos carnalia vestra metamus, etc. »

121. *Sunt aliqua, pro quibus etiam gratis oblatum non licet acceptare ob specialem juris prohibitionem.* — Limitatur tamen conclusio in iis, ob quæ jam accepta, etiam gratis aliquid acceptare, jura specialiter prohibent; uti v. g. prohibet concilium Tridentin. Sess. 24, de Reform., cap. x. Examinatoribus venientium ad concursum pro parochia, ne ante vel post etiam gratis oblata recipiant. Item Sess. 21, de Reform., cap. 1, ubi prohibet, ne etiam gratis oblata recipiantur pro collatione ordinum; similes prohibitiones speciales extant, ne ante vel post recipiantur gratis oblata pro recognitione, aut expeditione indulgentiarum, etc. De quibus alibi.

§ VII.

DE SIMONIA, QUÆ COMMITTITUR PROMITTENDO, DANDO VEL PRÆSTANDO TEMPORALE PRO PRECIBUS, INTERCESSIONIBUS, RECOMMENDATIONIBUS IN ORDINE AD OBTINENDUM SPIRITUALE; UBI ETIAM DE NONNULLIS ALIIS DUBIIS CIRCA SIMONIAM IN GENERE.

122. *Dare, aut præstare temporalia pro intercessione, aut recommendatione in ordine ad obtinendum beneficium spirituale, simoniacum est.* — Experientia constat, spiritualia, præsertim beneficia ecclesiastica persæpe procurari, et obtineri etiam per preces, intercessionem, et recommendationes aliorum. Hinc pro praxi merito instituitur specialis hic §.

123. *Probatur ratione.* — Quæritur I. An simoniam committat, qui temporale promittit, dat, vel præstat alteri v. g. ministro episcopi, presentatoris, etc., vel alicui alteri, quem apud collatorem, presentatorem, etc., quid valere putat, hac intentione seu hoc motivo, ut apud collatorem, vel presentatorem intercedat, roget, vel ipsum commendat in ordine ad obtinendum spirituale, v. g. beneficium ecclesiasticum? Resp. I. Talem revera committere simo-

niam Navarrus, *Manual.*, cap. xxxiii, n. 106. Bonacina, de *Simonia*, qu. 1, § 1, nu. 14. Barb., in c. *Nemo*, h. t. n. 4. Layman., de *Simonia*, § 6, num. 5. Sylvester, r. *Simon quest.*, 7, cum communi et certa aliorum, arg. can. fin. cau. 1, q. 5, ubi tanquam simonia reputatur promotio ad sacerdotium obtenta per pecuniam, non episcopo, sed cuidam principi ejus (id est, alicui familiari, vel principali ministro illius, datam. Et can. *Statuimus*, 107, cau. 1, q. 1, ubi Papa tres enumerat species simoniæ, quarum unam esse asserit, quando simoniaci simoniace a non simoniacis ordinantur; quales sunt, qui pecuniam, vel aliud temporale non episcopo ordinanti, sed alicui alteri hac intentione, vel motive offerunt, ut ipsis per intercessionem, aut recommendationem ordines apud episcopum hujus ignarum, consequenter ex parte sua simoniace non ordinantem obtineat.

124. *Confirmatur.* — Ratio conclusionis est, quia talis per temporale parat sibi viam ad acquirendum spirituale, simulque illud pro isto dare censetur. Quamvis enim preces, et intercessio sint quid temporale, consequenter pro illis dare temporale, quantum est de se, non sit simoniacum; nihilominus, si datur pro illis temporale in ordine ad obtinendum spirituale, ita ut principaliter non nisi propter hoc, seu ad hoc per preces obtinendum detur temporale, nec alia ratione preces curentur, vel æstimentur, jam connexionem aliquam cum spirituali habent, et virtualiter spirituale quid esse censetur; consequenter pro illis hac ratione et motivo temporale dare, simoniacum est. Doctores citati.

125. *Dare temporale alicui, ut sollicitantem pro beneficio præcise informet de illius qualitatibus, simonia caret.* — Confirmatur: qui alicui promittit temporale pro precibus aut intercessione, sub hac expressa conditione, si fuerint efficaces, seu, si per illas re ipsa beneficium pro se obtineatur, certissime committit simoniam, uti cum Suarez, lib. IV, de *Simonia*, cap. lxxi, num. 15, docentur omnes; eo, quod tunc temporale detur pro precibus ut habentibus effectum spirituale, sicque pro causa morali ipsius spiritualis; ergo etiam si quis absque conditione expressa dat temporale pro precibus, hac principali intentione et motivo, ut per eas spirituale effectum consequatur; cum etiam in hoc casu preces non nisi ut causa

moralis obtinendi spirituale, principaliter respiciantur et prorsus per accidens sit, sive effectus sequatur, sive non; ergo. Accedit, quod tanquam simoniacum ab Innocentio XI damnatum sit, dare temporale ex motivo consequendi spirituale quale in tali casa virtualiter saltem sunt preces, intercessio, aut recommendatio.

126. *Non tamen periculo simoniæ.* — Resp. II. Qui alicui dat, aut promittit temporale pro sola informatione, seu præcise ideo, ut collatorem, patronum beneficii nuda veritate informet, de suis qualitatibus et meritis, non vero, ut pro ipso intercedat, ipsumque in ordine ad beneficium commendat, speculative loquendo, simoniam non committit. Diana, p. 11, tr. VI, *Resolut.*, 31. Matth. de Moya, p. 2, *Select.* qq. tr. II, disp. 1, q. 4, num. 9, cum communi aliorum. Ratio conclusionis est, quia talis informatio non est causa moralis collationis vel presentationis ad beneficium, sicut sunt preces et intercessio; hæ enim interpositæ, quia immediate movere censentur, ad conferendum beneficium, vera causa moralis sunt hujus collationis; non item informatio, utpote quæ, dum fit, non ipsa, sed merita per ipsam posita movent, et causa moralis sunt collationis; ipsa informatio vero est nuda causæ applicatio.

Dixi speculative, simoniam non committit; quia practice loquendo hujusmodi informationes pro temporali vix, aut raro absque simonia petuntur, et præstantur; eo, quod pecuniæ, vel aliud temporale ordinarie non pro sola et nuda veritatis informatione, (utpote quæ plures parum juvaret ad finem intentum) sed etiam pro precibus, intercessione, et recommendatione dentur; qua ratione jam committitur simonia ob rationem num. 123 et 124, allegatam, uti bene advertunt doctores citati, et cum ipsis etiam Palao de *Simonia*, punct. 11, num. 5, rem valde periculosam agnoscens. Quod si tamen pecunia vel aliud temporale pro nuda informatione, modo in conclusione allegata detur (prout fieri etiam in praxi impossibile non est) bene enim contingere potest, ut vir aliquis solis suis qualitatibus et meritis confidens, præcise petat, ut de his collator, vel presentator vere informetur, et propterea alteri pecuniam offerat, simonia non committitur, saltem si pecunia modica, vel aliud temporale modici pretii sit, æquivalens et correspondens labori, quem in facienda

informatione alter subit. Nec refert, si deintalis informator suum officium excedat, laudes, preces, et recommendationes addendo; dummodo hoc gratis, et non ad instantiam petentis beneficium, nec intuito temporalis ex tacito vel expresso pacto faciat.

127. *Non est simonia, dare alicui pecuniam ut audientiam procuret, sollicitantem insinuet.* — Quæritur II. An etiam simoniacum sit, ministro, vel famulo episcopi, collatoris, ac patroni dare, vel promittere temporale, non ut pro dante intercedat, aut ipsum commendat, sed tantum audientiam procuret, vel aditum faciat apud ipsum, monendo v. g. adesse, qui audientiam petit, vel aliquid proponere habet, aperiendo januam, aut monendo supplicentem, quando sit opportunum audientiæ tempus, etc. Resp. Pro hoc dare temporale, caret simonia. Suar. de *Simonia*, cap. lxxi, num. 17. Palao, de *Simonia*, punct. 11, num. illoque teste doctores omnes. Ratio est, quia hujusmodi obsequium, quod a tali famulo, vel ministro præstat, est quid mere temporale, et quid indifferens, nullamque connexionem cum spirituali habens, et nulla etiam ratione, causa illius moralis est; ac consequenter temporale pro illo dare, aut promittere, omni labe simoniæ caret.

128. *Neque vitium, bene vero periculum simoniæ est, dare, aut promittere temporale pro labore, quem subit ille, qui aliquem ad beneficium commendat.* — Imo ex eadem ratione non tantum memoratis ministris, et famulis, sed etiam ipsis, qui pro aliquo ad obtinendum beneficium intercedunt, potest promitti et dari aliquid temporale, non quidem pro precibus, intercessione, aut recommendatione, sed pro labore, quem occasione hujus subire debent, v. g. eundo, et redeundo, vel scribendo supplicem libellum; ac multo magis, si propter operam alicui impensam, lucrum cessans, aut damnum emergens patiuntur. Dummodo non plus detur, quam hujusmodi labor, aut lucrum cessans, vel damnum emergens spectatis personæ et aliis circumstantiis revera valet; alias enim simonia non evaderetur, atque bene observat Palao, loc. cit. qui etiam cum aliis monet, pro labore, quem intercessores, aut recommendatores hujusmodi, eundo, redeundo, vel scribendo subeunt, temporale dare, aut præstare, valde periculosum, et ideo in praxi ab eo abstinendum esse; cum plerumque aut intuito precum et recommen-